

სოციალურ-ემოციური უნარების (თვითრეგულირება, თვითშემეცნება,
ურთიერთობები) განვითარება II კლასის მოსწავლეებში

მაგისტრანტები: მარიამ ოთანაძე

ნანა ოქროპირიძე

რუგაია აბასოვა

*„სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე დაწყებითი საფეხურის
მასწავლებლის განათლების (I-VI კლასები) მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად“*

დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის განათლების (I-VI კლასები)

ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელები: მარიკა კირვალიძე

ვიქტორია უმანგიშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2025

განაცხადი

” როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორები, ვაცხადებთ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩვენს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად”.

მარიამ ოთახაძე

ნანა ოქროპირიძე

რუგაია აბასოვა

23.06.2025

აბსტრაქტი

აღნიშნული სამაგისტრო ნაშრომი წარმოადგენს დიზაინის კვლევის ანგარიშს, რომელიც განხორციელდა სსიპ - ქალაქ თბილისის N45 საჯარო სკოლის II კლასის მოსწავლეებთან. კვლევა მიზნად ისახავდა მოსწავლეებში სოციალური და ემოციური უნარების შესწავლას, ამ უნარებზე მოქმედი ფაქტორების გაანალიზებას, შესაბამისი ინტერვენციების დაგეგმვას და მათი ეფექტიანობის შეფასებას.

თანამედროვე საგანმანათლებლო სივრცე სულ უფრო მეტ მნიშვნელობას ანიჭებს იმ უნარების განვითარებას, რომლებიც არამხოლოდ მოსწავლეთა აკადემიურ წარმატებას, არამედ მათ სოციალურ ადაპტაციასა და ემოციურ კეთილდღეობას უწყობს ხელს.

თეორიული ჩარჩო, რომელსაც აღნიშნული კვლევა ეყრდნობა, დაფუძნებულია CASEL-ის ხუთკომპონენტურიან მოდელზე, რომელიც არის მსოფლიოში ფართოდ აღიარებული ჩარჩო სოციალურ-ემოციური სწავლებისთვის. კვლევა განხორციელდა თვისებრივი მეთოდოლოგიის გამოყენებით. კვლევის დიაგნოსტიკის ეტაპზე მონაცემების შესაგროვებლად გამოყენებული იქნა მეთოდები: ფონური და ფოკუსირებული დაკვირვება, ინტერვიუები მასწავლებლებთან და ფოკუს ჯგუფი მოსწავლეთა მშობლებთან, მოსწავლეებთან დისკუსია სიტუაციური ქეისების განხილვით. ამ გზით შესაძლებელი გახდა მოსწავლეების სოციალ-ემოციური უნარების ამჟამინდელი მდგომარეობის და მათზე მოქმედი ფაქტორების ანალიზი. დიაგნოსტიკის შედეგებმა აჩვენა, რომ მოსწავლეებში დეფიციტური იყო თვითრეგულაციის, თვითშემეცნების და ურთიერთობების უნარები, რაც გავლენას ახდენდა, როგორც მათ ქცევაზე საგაკვეთილო პროცესში, ისე თანატოლებთან ურთიერთობაზე. დიაგნოსტიკის შედეგების გათვალისწინებით დაიგეგმა და განხორციელდა ინტერვენციები. პრიორიტეტულ უნარად კვლევის ფარგლებში გამოყოფილია თვითრეგულირების უნარი, რომელთან ერთადაც მუშავდებოდა

თვითშემეცნების და ურთიერთობის უნარებიც. განხორციელებული ინტერვენციები შერჩეული იყო მოსწავლეთა ინტერესებისა და საჭიროებების გათვალისწინებით. მიღებული შედეგების სანდოობის და ვალიდურობის უზრუნველყოფისთვის ინტერვენციები შეფასდა დიაგნოსტიკის ეტაპზე გამოყენებული მეთოდებით.

ინტერვენციების შეფასების შედეგებით გამოიკვეთა, განხორციელებულმა ჩარევებმა დადებითად იმოქმედა მოსწავლეთა თვითრეგულირების, თვითშემეცნებისა და ურთიერთობების უნარებზე. მოსწავლეებმა შეძლეს ემოციების უკეთ გააზრება, ასევე პროგრესი აქვთ ქცევის მართვის კუთხითაც, გაუმჯობესდა მათი ურთიერთობები. ამგვარად, აღნიშნული მოდელის დანერგვა შესაძლოა გახდეს საფუძველი იმისა, რომ ხელი შევუწყოთ II კლასის მოსწავლეებში სოციალურ-ემოციური უნარების, კერძოდ, თვითრეგულირების, თვითშემეცნების და ურთიერთობების განვითარებას.

საკვანძო სიტყვები: სოციალური და ემოციური უნარები, CASEL მოდელი, დაწყებითი საფეხური, დიზაინის კვლევა, ინტერვენცია, თვითრეგულირება, თვითშემეცნება, ურთიერთობები.

Abstract

This master's work presents a design-based research report conducted with second-grade students at Public School No. 45 in Tbilisi. The aim of the study was to explore students' social and emotional skills, identify the factors influencing these skills, based on targeted interventions, and evaluate their effectiveness.

In modern educational contexts, increasing importance is placed on developing skills that not only support students' academic success but also promote their social adaptation and emotional well-being.

The theoretical framework of the study is based on the CASEL five-component model, which is a globally recognized structure for social and emotional learning. The research was carried out on a qualitative methodology. During the diagnostic phase, data collection methods included background and focused observation, individual observation rubrics, interviews with teachers, and focus groups with students' parents. These methods enabled both the analysis of students' behavioral and emotional experiences and the assessment of environmental factors' influence.

The findings revealed that students particularly lacked self-regulation, self-awareness, and relationship skills, which affected both their classroom behavior and peer interactions. Based on the diagnostic analysis, interventions were planned and implemented. Since the three skills are interrelated and there was limited time for intervention, self-regulation was selected as the key skill through which self-perception and relationship skills were also addressed. The interventions were selected based on students' interests and needs.

To ensure the reliability and validity of the results, and to identify real changes, the same methods used in the diagnostic stage were applied to assess the intervention outcomes, thus reducing methodological bias.

The analysis of the results showed that the interventions had a positive effect on students' self-regulation, self-awareness, and relationship skills. Students were able to demonstrate

emotional understanding, progress in behavior management, enhanced engagement during lessons, and better collaboration during group/pair work. They also showed improved conflict- solving skills and increased responsibility for their behavior.

Thus, implementing of this model could serve as a foundation for fostering social and emotional skills in second-grade students.

Keywords: social and emotional skills, CASEL model, primary level, qualitative research, intervention, self-regulation, self-awareness, relationships.

მადლობა

მადლობას ვუხდით სსიპ - ქალაქ თბილისის N45 საჯარო სკოლის მე-2 კლასის მასწავლებელს, კვლევის პროექტის ხელმძღვანელს, ქალბატონ მაგდა მიქაბერიძეს, კვლევის პროცესში აქტიური მონაწილეობისთვის, თანამშრომლობისა და მხარდაჭერისთვის.

მადლობას ვუხდით აღნიშნულ სკოლას თანადგომისთვის, ასევე საკვლევი კლასის ყველა პედაგოგს: მუსიკის მასწავლებლებს ნაირა მამუკელაშვილსა და ანი ელიზბარაშვილს, საკვლევი კლასის ინგლისურის მასწავლებელს მარიამ მჭედლიძეს, ჭადრაკის მასწავლებელს თამარ ბერულაშვილს, საკუთარი აზრის გაზიარებისთვის, თანამშრომლობისა და მხარდაჭერისთვის.

მადლობას ვუხდით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური წერის ცენტრს გაწეული შრომისა და დახმარებისთვის. ასევე მადლობას ვუხდით ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორებს, რომლებიც აქტიურად იყვნენ ჩართულნი ჩვენი ნაშრომის განვითარებაში.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ჩვენი კვლევის აკადემიურ ხელმძღვანელებს მოწვეულ ლექტორებს ქალბატონ მარიკა კირვალიძეს და ქალბატონ ვიქტორია უშანგიშვილს სათანადო მხარდაჭერისთვის, უკუკავშირისა და დაუღალავი შრომისთვის.